Veiligheidsplan
Parcival College

Definitieve versie: okt 2026

Inhoudsopgave

1 Inleiding **4**

1.1 Visie en waarden

1.1.1 Visie

1.1.2 Kernwaarden

1.1.3 Burgerschap

1.2 Afspraken en regels

1.2.1 Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

1.2.2 Gedragscode personeel

Digitale veiligheid

1.2.3 Toezicht op veiligheid in en rond de school

1.2.4 Aanspraken en regels in de klas

1.2.5 Communicatie

2 Inzicht **7**

2.1 Veiligheidsrisico's en incidenten

2.1.1 RI&E

2.1.2 Incidentenregistratie

2.2 Monitoring

2.2.1 Veiligheidsmonitor

2.2.2 Monitoren van veiligheid van kwetsbare kinderen

2.2.3 Andere activiteiten

3 Voorwaarden scheppen **8**

3.1 Organisatie

3.1.1 Bij wie kun je terecht

3.1.2 Protocollen

3.1.3 Digitale veiligheid

3.2 Fysieke ruimte

3.2.1 Maatregelen

3.3.Samenwerken

3.3.1 Samenwerken met leerlingen

3.3.2 Samenwerken met ouders

3.3.3 Samenwerken met partners

4 Pedagogisch handelen **10**

4.1 Pedagogisch vakmanschap

4.2 Afspraken in het team over pedagogisch handelen

4.3 Afstemming van de pedagogische taak met ouders

4.4 Preventie

4.4.1 Personeel deskundigheidsbevordering

5 Signaleren en handelen **11**

5.1 Signalen

5.2 Vertrouwenspersonen

5.3 Ongewenst, onveilig gedrag en maatregelen

5.4 Rechten en plichten
5.5 Omgang met ouders die het onderwijs of de veiligheid op school verstoren

1 Inleiding

Het Parcival College hecht veel waarde aan de veiligheid van leerlingen en personeel. Iedereen die aan school verbonden is, moet zich veilig, gekend en vertrouwd voelen. Een veilig klimaat op school zou iets vanzelfsprekends moeten zijn, maar de werkelijkheid leert dat zoiets niet vanzelf gaat.

In dit veiligheidsplan is beschreven wat we verstaan onder (sociale) veiligheid, de regels, afspraken en grenzen die er zijn in de omgang met elkaar: leerlingen, personeel en ouders. Het dient als naslagwerk en als vraagbaak. Het veiligheidsplan is een werk- en groeidocument dat dient als naslagwerk en vraagbaak. Het zal voortdurend worden gewijzigd en aangevuld waar nodig.

1.1 Visie, waarden en burgerschap

1.1.1 Visie

Het Parcival College is een vrijeschool. Dit houdt in dat onze missie en visie gestoeld zijn op het antroposofische mensbeeld van Rudolf Steiner. Ons onderwijs gaat, behalve over het cognitieve leren, ook over hoe kinderen zich ontwikkelen tot volwassenen, in verbinding met zichzelf, de omgeving en de wereld.

Daarbij is het belangrijk dat onze school een plek is waar leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers zich veilig voelen en waar alle betrokkenen respectvol met elkaar omgaan.

Dat betekent voor leerlingen dat zij:

- weten dat pesten niet is toegestaan;
- zichzelf mogen en kunnen zijn zowel zowel in de fysieke schoolomgeving als online;
- lessen kunnen volgen zonder dat ze worden lastiggevallen;
- weten dat geweld, diefstal, (seksuele) intimidatie strafbaar is;
- weten dat gebruik van drugs, alcohol, mobiele telefoon niet is toegestaan;
- bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- op de hoogte zijn van de schoolregels;

Dat betekent voor ouders/verzorgers dat zij:

- erop kunnen vertrouwen dat de school zich zal inspannen dat hun kinderen met plezier naar school gaan;
- bij de mentor en/of de schoolleiding terecht kunnen wanneer er problemen zijn;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen aangepakt;
- weten dat er schoolregels zijn en duidelijke afspraken over hoe wij in de school met elkaar omgaan.

Dat betekent voor personeel en andere medewerkers dat zij:

- met respect bejegend worden door leerlingen, ouders/verzorgers, collega's

etc.

- weten dat problemen worden aangepakt
- ergens terecht kunnen met signalen
- op de hoogte zijn over wat er gebeurt bij calamiteiten
- op de hoogte zijn van de schoolregels en de protocollen t.a.v. de omgang met elkaar, leerlingen en ouders en daarnaar handelen.

Dat betekent voor de omgeving/ de buurt dat:

- zij bij de school terecht kunnen voor suggesties en klachten;
- signalen in de school worden opgepakt en problemen aangepakt.
- de school zich zal inspannen om overlast van leerlingen die rond de school hangen te voorkomen;
- de school zich inspant om vandalisme, vervuiling of diefstal te voorkomen;
- omwonenden weten dat leerlingen worden aangesproken op hun gedrag;

1.1.2 Kernwaarden

Bij het realiseren van een veilige school komt het stimuleren van gewenst gedrag en preventie van ongewenst gedrag op de eerste plaats. Daarbij gelden de volgende waarden en normen: ● Respect voor elkaar;

- Respect voor de omgeving;
- Respect voor jezelf.

1.1.3 Burgerschap

De school is een oefenplaats van de maatschappij waarin je leert om te gaan met elkaar en met de omgeving. Leerlingen, leraren, onderwijsondersteunend personeel, schoolleiding en ouders vormen met elkaar een gemeenschap. Belangrijke voorwaarde is hierbij dat er sprake is van een veilige sociale omgeving.

We vinden het belangrijk dat leerlingen een groter geheel ervaren waarvan ze onderdeel uitmaken en ervaring opdoen in het omgaan met verschillen. Dat gebeurt op de eerste plaats in de eigen klas en daarnaast ook in de school. We werken met heterogene tweejarige brugklassen en daarna met stamklassen tot aan het eindexamen. Door een mentor gedurende enkele jaren aan een klas te koppelen, krijgen ouders en leerlingen een goede band en kan er een veilige en ondersteunende omgeving ontstaan waarin de leerling zich kan ontwikkelen.

Door het brede aanbod van praktische lessen als euritmie, kunst, ambacht, koor, dans, toneel en LO, worden leerlingen uitgedaagd om zichzelf op andere wijze te laten zien en leren ze in wisselende leeromgevingen met elkaar om te gaan. Ook de jaarlijks verschillende gemeenschappelijke vieringen: de jaarfeesten en het voorjaarsconcert hebben hier ook een functie. Leerlingen van verschillende leeftijden en klassen en leraren en ondersteunend personeel ontmoeten elkaar dan. Tot slot zijn er nog diverse gezamenlijke leerlingactiviteiten (reizen, excursies, klassenfeest, schoolfeest). Zo werken we aan een sociale bedding.

De verdere uitwerking van onze burgerschapsopdracht is terug te vinden in ons schoolplan.

1.2 Afspraken en regels

1.2.1 Schoolbrede afspraken met betrekking tot de sociale veiligheid

Van iedereen binnen de schoolgemeenschap wordt verwacht dat die een positieve bijdrage levert aan een veilige leef- en leeromgeving en handelt vanuit onze kernwaarden. De belangrijkste schoolregels voor leerlingen staan beschreven in het leerlingenstatuut. Daarnaast zijn er diverse protocollen met afspraken over gewenst gedrag voor leerlingen en medewerkers. Zie de protocollen in 3.1.2 voor meer informatie over afspraken over gewenst gedrag voor leerlingen en medewerkers

1.2.2 Gedragscode personeel

Op stichtingsniveau is een gedragscode voor het personeel vastgesteld. Deze gedragscode geldt voor alle werknemers van VSNON. Alle medewerkers tekenen bij aanstelling een geheimhoudingsplicht en hebben een verklaring omtrent gedrag (VOG). Deze gedragscode omvat ook afspraken over digitale veiligheid, zoals beschreven in het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy voor Funderend Onderwijs.

1.2.3 Toezicht op veiligheid in en rond de school

Leraren en onderwijsassistenten bewaken de veiligheid in de lessen. Buiten de lessen en in en om het gebouw hebben conciërges een toezichthoudende taak. Ook zijn er leraren die worden ingezet als pauzewacht. Ook is er op strategische plaatsen in de school cameratoezicht.

1.2.4. Afspraken en regels in de klas

Naast de schoolregels kunnen er indien gewenst door de mentor aanvullende afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de omgang en communicatie met elkaar, de wijze van elkaar aanspreken, etc.

1.2.5. Communicatie

Om ervoor te zorgen dat iedereen op de hoogte is van het veiligheidsbeleid en begrijpt wat de uitgangspunten zijn, is goede communicatie belangrijk. Daarom worden aspecten van veiligheid bij incidenten of bij veranderingen in het veiligheidsbeleid besproken:

- in de teams;
- in de lessen door de docenten;
- in de mentorklas door de mentor;
- bij voorstellingen bv over pesten;
- in de medezeggenschapsraad en leerlingenraad;
- tijdens ouderavonden;
- bij contacten met externe organisaties.

Indien er aanleiding is om meerdere personen, een klas of de gehele school te informeren over incidenten of situaties die betrekking hebben op de veiligheid, dan communiceert de schoolleiding naar betrokkenen.

2 Inzicht

2.1 Veiligheidsrisico's en incidenten

2.1.1 RI&E

De werkwijze met betrekking tot de verplichte RI&E is terug te vinden in het kwaliteitsbeleid van VSNON. Door middel van de RI&E brengen we mogelijke risico's in kaart en evalueren we deze. Op basis van deze evaluatie passen we ons veiligheidsbeleid waar nodig aan.

2.1.2 Incidentenregistratie

Incidenten op het gebied van veiligheid van leerlingen (en eventueel ouders) worden geregistreerd in Magister. Incidenten worden in de schoolleiding geëvalueerd, eventuele trends worden in kaart gebracht en waar mogelijk maatregelen genomen om deze incidenten in de toekomst te voorkomen. Ook in de zogenaamde rapportage gesprekken tussen rector en bestuurder komt deze incidentenregistratie aan de orde.

2.2 Monitoring

2.2.1 Veiligheidsmonitor

Jaarlijks wordt een tevredenheidsonderzoek afgenomen bij leerlingen in klas 7,9 en 11. Hierbij zijn ook vragen opgenomen met betrekking tot de beleving van de veiligheid. Ouders worden tweejaarlijks bevraagd. De uitkomsten worden gepubliceerd op de website 'Scholen op de kaart'. In de school worden de resultaten besproken in de schoolleiding, in de leerlingenraad en in de medezeggenschapsraad.

Ook het personeel wordt periodiek bevraagd op tevredenheid en veiligheid middels een medewerkerstevredenheidsonderzoek.

2.2.2. Monitoren van veiligheid van kwetsbare kinderen

Onze school legt geen specifieke accenten in de monitoring van kwetsbare leerlingen. Bij leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte is er vaak al sprake van meerdere contactmomenten tussen leerlingen, ouders en mentoren, begeleiders of docenten. Juist voor deze leerlingen is een sociaal veilige omgeving essentieel. Hier wordt nauwlettend op gelet en aan gewerkt.

2.2.3 Andere activiteiten

Naast de tevredenheidsonderzoeken wordt ook andere informatie gebruikt om een beeld te krijgen van de veiligheidsbeleving op school. Signalen worden opgehaald uit o.a.:

- het jaarverslag van de vertrouwenspersonen en de bespreking hiervan;
- leerlingen- en medezeggenschapsraad;
- mentorgesprekken en mentorenoverleg;
- leerlingbesprekingen;
- ouderavonden;
- meldingen bij/ van teamleider of rector;
- meldingen bij/van ondersteunend personeel.

3 Voorwaarden scheppen

3.1 Organisatie

3.1.1. Bij wie kun je terecht?

Het is belangrijk dat het onderwijs aan onze leerlingen, de communicatie daarover en de overige processen naar tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers verlopen. Maar als een leerling niet tevreden is over de houding of het gedrag van één van de leerkrachten, ondersteunende medewerkers of leidinggevenden, wat kan de leerling daar dan zelf aan doen?

Om ouders en leerlingen te helpen bij het maken van de juiste stappen hebben wij in het document "Wie doet wat?" een schema opgesteld dat leerlingen kunnen gebruiken om te bepalen bij wie zij terecht kunnen met hun verhaal. Dit voorkomt dat leerlingen onnodig worden doorverwezen of zich niet gehoord voelen.

3.1.2. Protocollen

Op school hanteren we onderstaande protocollen om de veiligheid in de school te waarborgen

Op website Parcival College onder 'ouders en leerlingen/documenten

- verzuimprotocol
- anti-pestprotocol

Op website VSNON onder 'documenten'

- Privacyreglement
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling
- Meldcode
- Sociale media protocol
- Protocol Schorsen en verwijderen
- Gedragscode medewerkers
- Integriteitscode
- Protocol informatiebeveiligingsincidenten en datalekken

3.1.3 Digitale veiligheid

Bij het borgen van digitale veiligheid wordt gebruikgemaakt van het normenkader Informatiebeveiliging en privacy (IBP). Vanuit VSNON is er een Functionaris Gegevensbescherming. ziet de Security Officer toe op de naleving van de digitale veiligheidsmaatregelen, bijvoorbeeld dat er veilig kan worden ingelogd op digitale systemen, hoe we omgaan met persoonsgegevens, etc..

3.2. Fysieke ruimte

3.2.1. Maatregelen

De school onderzoekt periodiek of ruimtes, materialen, apparaten, buitenruimtes en toezicht zijn ingericht om de sociale en fysieke veiligheid te waarborgen. Inspecties en controles gericht op veiligheid worden uitgevoerd in praktijklokalen, elektrische installaties, lift, blusmiddelen en gebouw (brandweer).

3.3 Samenwerken

3.3.1 Samenwerken met leerlingen

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich gezien en gehoord voelen. De belangrijkste schakel in dit verband is de mentor en zijn/haar interactie en communicatie in en met de klas. Voorts is er een actieve leerlingenraad op school, maken leerlingen deel uit van de MR en de GMR en brengen we van alle leerlingen het gevoel van veiligheid en de tevredenheid in kaart (zie ook ons kwaliteitsbeleid). Jaarlijks vindt een ontruimingsoefening plaats in elk gebouw.

3.3.2 Samenwerken met ouders

Middels gesprekken met docent, mentor of schoolleiding en de ouderavonden streven we naar een positieve relatie met ouders. Ook maken ouders deel uit van de MR en GMR. In gevallen waarbij er sprake is van kwesties met betrekking tot veiligheid in de klas of school is het gebruikelijk dat er van uit de schoolleiding een bericht komt en ouders geïnformeerd worden.

3.3.3 Samenwerken met partners

Er zijn diverse externe organisaties partner op het gebied van veiligheid:

- Politie;
- Brandweer:
- Jeugdhulp;
- Wij-teams;
- GGD/Jeugdgezondheidszorg;
- Het Samenwerkingsverband;
- Rebound
- Externe vertrouwenspersonen.

4 Pedagogisch handelen

4.1 Pedagogisch vakmanschap

Het Parcival College wil een school zijn met een veilig klimaat, een goede sfeer, waar je gezien wordt en waar je jezelf kan zijn. Dit zijn kernkwaliteiten die we koesteren en waar we ons voor inzetten. De kernwaarden doen een beroep op alle medewerkers en op het pedagogische vakmanschap van betrokkenen in het bijzonder. In ons pedagogisch-didactisch handelen willen we de leerling helpen zich bewust te worden van zijn levensmotief, zijn vermogens en zijn wil. Hoe ze zich verhouden tot anderen en de wereld om hen heen. Dit vraagt om kaders en grenzen te stellen zodat er duidelijkheid en veiligheid voor de leerling ontstaat. Maar ook vraagt het om ruimte en verantwoordelijkheid te geven en leerlingen aan te spreken en in te grijpen als grenzen worden overschreden. Deze staan onder andere beschreven in het anti pestprotocol (zie bijlage 1).

4.2 Afspraken in het team over pedagogisch handelen

Het bevorderen van een positief pedagogisch klimaat en sociale veiligheid, evenals het omgaan met grensoverschrijdend gedrag maakt onderdeel uit van de pedagogische vergaderingen. Dit komt aan bod in kinderbespreking, de klassenbespreking en het jaarlaag overleg en/of de specifieke scholingen. In die overlegmomenten zorgen we ervoor dat onze kernwaarden worden gedragen in het team en maken we nadere afspraken met elkaar over het pedagogisch handelen

4.3 Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Als het met een leerling op school niet goed gaat en dat kan zijn met betrekking tot de resultaten, maar ook op het gebied liggen van het welbevinden, dan wordt er vanuit school contact opgenomen met de ouders en verzorgers. In een gesprek met de mentor en/of de teamleider of iemand van de ondersteuningsgroep, de ouders/verzorgers en de leerling wordt afgetast wat de reden is dat het met een leerling niet goed gaat en gezocht naar passende hulp.

4.4 Personeel deskundigheidsbevordering

Deskundigheidsbevordering met betrekking tot veiligheid vindt op de volgende manier plaats:

- Medewerkers voeren jaarlijks een gesprek met hun leidinggevende waarbij specifieke scholingswensen geïnventariseerd.
- Bedrijfshulpverleners hebben een basiscursus gevolgd en volgen jaarlijks een herhalingscursus
- Interne vertrouwenspersonen volgen een cursus
- Preventiemedewerkers volgen een scholing
- EHBO’ers volgen jaarlijks een herhalingscursus
- Docenten nemen jaarlijks deel aan een interne jaarlijkse scholing waarbij het pedagogisch handelen centraal staat

5 Signaleren en handelen

5.1 Signalen

Zowel de mentor, alsook iedere medewerker van het Parcival College, heeft de verantwoordelijkheid om signalen van onveiligheid en onveiligheidsgevoelens op te vangen, zowel bij leerlingen als collega's. Leerlingen en collega's kunnen ook altijd terecht bij de interne en externe vertrouwenspersonen.

5.2 Vertrouwenspersonen

Leerlingen hebben het recht om respectvol behandeld te worden door medeleerlingen en het personeel. Indien een leerling zich gekwetst voelt door een benadering of intimiteit van de kant van medeleerlingen of het personeel, kan hij/zij zich wenden tot een vertrouwenspersoon en desgewenst gebruikmaken van de klachtenregeling van de school.

Het Parcival College beschikt over twee interne vertrouwenspersonen. Er wordt naar gestreefd om een mannelijke en vrouwelijke vertrouwenspersoon te hebben. Vertrouwenspersonen worden geschoold om hun taak zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Naast de interne vertrouwenspersoon is er ook een externe vertrouwenspersoon beschikbaar.

De vertrouwenspersonen zijn er voor leerlingen maar ook voor

personeelsleden.

De taken van de vertrouwenspersonen zijn als volgt geformuleerd:

- eerste opvang van een medewerker of leerling met een vraag, zorg of klacht;
- luisteren en de kwestie in kaart brengen;
- concreet benoemen waar het om gaat;
- vragen wat hij of zij tot nu toe ondernomen heeft;
- vragen wat hij of zij als oplossing ziet;
- overzicht geven van mogelijke vervolgstappen;
- uitleg geven van mogelijke procedures;
- de medewerker of leerling (zo nodig) adviseren bij het maken van een keuze; ● hem of haar in contact brengen met de gekozen functionaris en indien gewenst, vergezellen bij het eerste gesprek;
- Kwestie en vervolgstap(pen) registreren;
- registratie overleggen aan de externe vertrouwenspersoon in het geval van doorverwijzen; ● vinger aan de pols houden bij de betreffende medewerker of leerling of de vraag, zorg of klacht is weggenomen of opgelost;
- informeren bestuurder of schoolleider over signalen als een concrete klacht uitblijft (preventief adviserend).

5.3 Ongewenst en onveilig gedrag en maatregelen

Bij wangedrag of ernstig wangedrag kunnen er maatregelen volgen met een sanctie.
Onder wangedrag verstaan wij fysieke agressie, verbale agressie, vernieling, wapenbezit, diefstal, vuurwerkbezit, seksuele en gebruik genotsmiddelen.

Wanneer er een incident wordt gesignaleerd, maakt de school eerst een inschatting van de situatie,

daarna worden er stappen genomen.
Relevante vragen voor inschatting van de situatie: Wat is er gebeurd; wie is er bij betrokken; wanneer is het gebeurd? Is dit gedrag bij deze persoon vaker voorgekomen? Wat is de ernst van het grensoverschrijdende gedrag? Handelen we de situatie zelfstandig af, of is het raadzaam de politie om advies te vragen? Dient de politie in kennis te worden gesteld?

Preventief

1. Gesprek tussen leerling en mentor, docent of teamleider
2. Gesprek met leerling en ouders/verzorgers met afspraken
3. Evt. vervolggesprek school, leerling en ouders/verzorgers

Sancties

4. Time out
5. Schorsing
6. Verwijdering

Zowel voor de preventieve als de sanctionerende ronde geldt dat, indien het om gedragingen gaat die volgens de wet om een reactie van politie/justitie vragen, de politie altijd in kennis wordt gesteld. Afhankelijk van de situatie wordt bepaald welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de schoolleiding direct overgaat tot sancties.

Preventief

In de preventieve ronde wordt getracht de leerling door middel van gesprekken om zijn/haar gedrag te verbeteren. Afhankelijk van de aard van het vergrijp of wangedrag worden de ouders hierbij betrokken. Vanuit de school zit de mentor en/of schoolleiding aan tafel.
Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenste gedrag. Zo nodig wordt verwezen naar een hulpverleningsinstantie of vertrouwenspersoon. In de gesprekken worden afspraken gemaakt om verder wangedrag te voorkomen maar ook kan er een waarschuwing gegeven worden met aankondiging van eventuele sancties bij herhaalde overtreding.
Afhankelijk van wat zich voordoet wordt de politie op de hoogte gesteld en wordt om advies gevraagd.

Sancties

• Time-out

De schoolleiding ontzegt de leerling de toegang tot de les voor een dag als officieuze ordemaatregel. De time-out kan worden benut om nader onderzoek te doen. Een time-out kan leiden tot een waarschuwing of schorsing. Als de Time-out wordt verlengd (tot maximaal een week), is er voor die verlenging sprake van een schorsing.

• Schorsing

Schorsing gebeurt bij een ernstig incident, ernstig wangedrag of andere aanleiding die het in het belang van de school en/of de leerling dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt. De betrokken leerling en de ouders worden uitgenodigd voor een gesprek over de maatregel en het vervolg. Een schorsing duurt in principe maximaal een week (schoolvakanties en vrije dagen daargelaten) tenzij onderzoek door bijvoorbeeld politie of overleg met de Inspectie langer duurt. Een schorsing voor meerdere dagen wordt altijd aan de Inspectie van het Onderwijs gemeld.

• Verwijderen

Als blijkt dat schorsingsmaatregelen niet het beoogde effect hebben, kan verwijdering als uiterste maatregel worden toegepast. Maar dit kan ook als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een zeer ernstig incident. Definitieve verwijdering geschiedt slechts na overleg met de bestuurder en onderwijsinspectie en nadat er een andere school is gevonden die de leerling kan en wil toelaten. Totdat hierover een besluit is, kan de leerling worden geschorst. Het overleg heeft als doel na te gaan op welke andere wijze de betrokken leerling onderwijs zal kunnen volgen.

Schorsing en verwijdering zijn ingrijpende maatregelen. Met name verwijdering kan verstrekkende gevolgen voor de leerling hebben. Hij of zij verlaat een vertrouwde omgeving, er is sprake van een breuk in het ontwikkelingsproces en er bestaat een risico van terugslag in de verdere ontwikkeling. Dit geldt zeker bij verwijdering wegens ernstig wangedrag. Het is daarom van groot belang dat voorafgaand aan het besluit tot schorsing en/of verwijdering een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen het belang van de school en het belang van de leerling. Meer informatie is te vinden in het protocol schorsen en verwijderen

5.4 Omgang met ouders die het onderwijs of de veiligheid op school verstoren

Een goede en gezonde wisselwerking tussen opvoeders en de leraren, met inachtneming van ieders rol ten opzichte van de leerling, bevordert de samenwerking tussen thuis en school.
Een gezonde kritische opstelling van ouders ten opzichte van het onderwijs dat hun kind ontvangt, komt deze wisselwerking ten goede. De school zet zich in om goed onderwijs te verzorgen, maar is daarbij niet onfeilbaar.

Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de school om ouders aan te spreken op hun gedrag op het moment dat dit een bedreiging vormt voor de veiligheid van andere leerlingen en personeelsleden. Te denken valt aan:

• verbale agressie (vloeken, (uit)schelden, beschimpen)
• ongepast aanspreken van andere kinderen
• handtastelijkheden
• (dreigen met) fysiek geweld
• zonder afspraak en/of in het bijzijn van andere ouders of leerlingen leerkrachten aanspreken

waarbij sprake is van vertrouwelijke kwesties en/of een bijzonder negatieve lading.

Stappen die gezet kunnen worden om te voorkomen dat geschillen ontaarden in conflicten waarbij het gedrag van (een) ouder(s) onaanvaardbaar wordt:

• aanspreken op gedrag;
• vervolggesprek;
• waarschuwing;
• ontzegging van toegang.

Indien zich een eerste incident met een ouder voordoet, dan zal de schoolleider van de school – ook als deze het onderwerp van het incident is – probeert de situatie te de-escaleren. In een eerste gesprek zal de schoolleider de ouder op de geldende omgangsregels wijzen. De ouder wordt in dit gesprek gevraagd op rustige wijze zijn klacht te formuleren en toe te lichten.
Afhankelijk van de ernst van het gedrag kan het gesprek worden gevolgd door een brief waarin de omgangsvormen op de school worden uitgelegd en wordt benoemd waarom het gedrag niet wordt getolereerd. Wanneer het storende gedrag van de ouders zich herhaald, dient de schoolleider de

betrokken ouders nogmaals voor een gesprek uit te nodigen. In dit gesprek kan een waarschuwing worden gegeven of kan de ouders de toegang tot de school en haar terrein worden ontzegd. Dit gesprek wordt altijd schriftelijk vastgelegd.

Bijlage 1

Anti pestprotocol

September 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Wat verstaan wij onder pesten?	4
Uitgangspunten bij ons anti-pestprotocol	5
Maatregelen en procedure	6
De concrete pedagogische invulling	7
Meldpunten	8
De belangrijkste regels bij het pesten	9

Bijlage: werkdocument

Waar in dit document wordt gesproken over ouders, dient ouders/verzorgers te worden gelezen. Waar staat ‘hij’, kan ook ‘zij’of ‘hen’ gelezen worden.

Inleiding

Het Parcival College zet zich in voor een veilig pedagogisch leerklimaat voor leerlingen, waar leerlingen zich op positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat en een goede werksfeer in de klas, in het schoolgebouw en rondom de school. Er zijn duidelijke regels over de wijze waarop wij met elkaar omgaan. Meestal is dat vanzelfsprekend, soms moet daar extra aandacht aan worden besteed. De mentor besteedt tijdens het klassenuur aandacht aan het (leren) omgaan met elkaar en in de lessen omgangskunde wordt er aandacht geschonken aan omgangsvormen.

Elk jaar zijn er klasoverstijgende lessen en organiseren wij klasoverstijgende activiteiten, zoals het Michaëlsfeest, de kooruitvoering en Sint-Jan. Daardoor leren leerlingen van verschillende klassen en leerjaren elkaar kennen. Dit bevordert het gemeenschapsgevoel en draagt bij tot een veiliger leer- en werkomgeving. Daarnaast zijn er andere momenten waarop aandacht wordt geschonken aan het onderwerp pesten, zoals in de achtste klassers, waarin de voorstelling van ‘’Klappen voor Bart" wordt getoond en besproken.

Heel veel gedragsregels zijn vanzelfsprekend en het leerproces hierin verloopt meestal goed, maar het kan ook voorkomen dat een leerling of meerdere leerlingen worden gepest. Dat beïnvloedt de werksfeer in de klas negatief en zorgt ervoor dat leerlingen zich niet prettig of veilig voelen op school. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de mentor of vakleerkracht tijdig signaleert en actie onderneemt. Als pesten wordt gedoogd, komt dat het pedagogisch klimaat niet ten goede.
Pesten vinden wij onacceptabel. Het heeft grote impact op alle betrokkenen.
Omdat pesten zich op verschillende wijzen kan manifesteren is het lastig een protocol te ontwikkelen dat garanties geeft. Toch menen wij dat het belangrijk is met elkaar af te spreken hoe te reageren op pestgedrag en signalen van pesten vroegtijdig te onderkennen en serieus te nemen.

Wat verstaan wij onder pesten?

Er is verschil tussen pesten en plagen. Het belangrijkste verschil is dat plagen gebeurt tussen ongeveer gelijkwaardige of even sterke partners. Het gebeurt van beide kanten: leerlingen plagen elkaar. Plagen is een spelletje. Ook plagen kan pijnlijk zijn of kwetsen. Toch is de bedoeling ervan niet slecht. Dat is anders bij pesten. Daarbij is er sprake van ongelijke verhoudingen. De pester heeft macht over de leerling die wordt gepest. Bij (digitaal) pesten is het de bedoeling om te kwetsen om pijn te doen. Dit gebeurt soms bewust, soms onbewust. Leerlingen kunnen elkaar om vele redenen pesten. Dit kunnen lichamelijke kenmerken zijn, maar ook afkomst, accent, al dan niet goed kunnen leren, al dan niet bepaalde kleding dragen, enzovoort.

Onder pesten wordt verstaan: het langdurig uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een persoon of een groep tegen een eenling die niet in staat is zich te verdedigen.
Wij hanteren de volgende regel: als de 'geplaagde' het grapje niet grappig vindt, is het geen plagen meer, maar spreken we van pesten.

Pesten uit zich op allerlei manieren:

- **Verbaal:**
  Leerlingen worden bijvoorbeeld uitgescholden, belachelijk gemaakt of worden bedreigd. Dit geldt ook voor uitingen op sociale media.
- **Fysiek:**
  Bijvoorbeeld schoppen of slaan.
- **Intimidatie:**
  Bijvoorbeeld een medeleerling opwachten na school of in de pauzes of dwingen om bezit af te geven
- **Isolatie:**
  Bijvoorbeeld als een leerling niet mee mag doen met spelletjes, niet wordt uitgenodigd op feestjes of niet wordt gekozen voor een groepsopdracht.
- **Stelen of vernielen van bezittingen**.

Een kenmerk van pesten is dat het niet incidenteel voorkomt zoals bij plagen wel het geval is. Pesten gebeurt vaak, soms dagelijks.

Een pester is een persoon die een negatieve handeling verricht of agressief is. De gepeste is doelwit van deze negativiteit. Meestal wordt deze persoon niet aanvaard in de groep en staat deze machteloos ten opzichte van de pester of de groep rondom de pester. Soms reageert de gepeste te passief en soms te provocerend.

Ook de omgeving speelt een rol bij het pesten. Zoals ouders, leerkrachten, de rest van de klas of andere leerlingen van de school. Als de omgeving niet reageert op pesten, ontstaat het idee dat pesten gewoon is en mag. Een onveilige situatie (waarin pesters hun gang kunnen gaan) werkt pestgedrag in de hand.

Veel kinderen doen niet actief mee aan pesten. Ze houden afstand of doen incidenteel mee. Sommige kinderen merken niet dat er wordt gepest. Andere leerlingen zijn bang om zelf slachtoffer te worden of vinden het wel stoer.

Uitgangspunten bij ons anti-pestprotocol

1. Pesten is een zaak die de hele school aangaat. Zowel leerkrachten, leerlingen als ouders zijn hierbij betrokken en hebben hierin verantwoordelijkheid;

2. De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat, waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd;

3. Leerkrachten moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Als pestgedrag zich voordoet dan moeten leerkrachten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid ligt bij de leerkrachten en bij de ouders;

4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, weer optreedt, voert de school de procedure uit die is omschreven in het protocol;

5. Dit anti-pestprotocol wordt door het hele team en de medezeggenschapsraad onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden.

Maatregelen en procedure:

Preventieve maatregelen:

1. De mentor van de klas bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en leefregels in de klas en in school. Dit gebeurt aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken. Er wordt gewezen op de regels die omschreven staan in het anti-pestprotocol. Indien nodig stelt de mentor samen met de klas klassenregels op;

2. Indien de mentor of de vakleerkracht hiertoe aanleiding ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek;

3. Om pesten op sociale media te voorkomen krijgen leerlingen van klas 7 en 9 (onder voorbehoud) informatie over het omgaan met sociale media, via lessen die worden verzorgd door onder andere bureau Halt en/of de mentor;
4. Medewerkers worden jaarlijks via de personeelsgids op de hoogte gebracht van het beleid. Medewerkers die niet goed weten te handelen bij ongewenst gedrag kunnen hiervoor ondersteuning krijgen van de teamleider of ondersteuningsgroep.

Repressieve maatregelen:

1. Tijdens de pauzes en tijdens de lessen wordt er door de pauzewacht expliciet gelet op pestgedrag.

2. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken leerlingen besproken, door de leerkracht/mentor van de leerling en eventueel samen met de betreffende teamleider. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar wordt een aantal keer herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Een kopie van dit verslag komt in het dossier van de pester en de gepeste leerling. Een kopie van het verslag gaat naar de ouders van de betrokken leerlingen. De teamleider neemt telefonisch contact op met de ouders.

3. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester en de pester in een gesprek op school op de hoogte gebracht van de ongewenste gebeurtenissen. Hierbij is een ondersteuningscoördinator aanwezig. Er zullen afspraken gemaakt worden over de actieve rol van de ouders/verzorgers en de school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld.

4. Indien het probleem zich toch blijft herhalen, meldt de ondersteuningscoördinator dit in het wekelijkse overleg en worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de teamleider/schoolleiding.

5. In een situatie als genoemd bij punt 4 wordt er melding gedaan bij het bestuur van de school.

6. Indien het gedrag niet verbetert, kan er een verwijzing plaatsvinden naar externe zorgsystemen zoals de leerplichtambtenaar, bureau Halt, etc.

7. Een en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in het leerlingendossier.

8. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en/of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken, kan de schoolleiding overgaan tot bijzondere maatregelen zoals tijdelijke uitsluiting van de lessen of schorsing.

9. Bij digitaal pesten binnen de klas kan het probleem op school worden aangepakt. We adviseren leerlingen een (digitaal) pestbericht te printen en dit aan de ouders te laten zien en aan de mentor. De mentor onderneemt actie en bespreekt het met de teamleider. Hierbij wordt het pestprotocol van de school gevolgd. Eventueel kan door school hulp worden ingeschakeld van bureau Halt om pesten in de klas bespreekbaar te maken.

10. Afhankelijk van de ernst van de situatie (zoals bij bedreiging of aanhoudend pesten) kan de school leerlingen en medewerkers adviseren aangifte te doen bij de politie. School zal zelf aangifte doen, als de veiligheid of privacy van medewerkers in het geding is. Ook zal er worden gerapporteerd aan organisaties van betreffende accounts, met het verzoek tot verwijdering.

Meldpunten
Leerlingen kunnen bij pestgedrag terecht bij de mentor en de mentor bespreekt het met de teamleider. Als ouders en/of leerlingen vinden dat het pesten niet goed wordt opgepakt, dan kunnen ze zich melden bij de veiligheidscoördinator of vertrouwenspersoon van de stichting VSNON.

Medewerkers kunnen terecht bij de teamleider of vertrouwenspersoon van de stichting VSNON.

Zie de website voor e-mailadressen en telefoonnummers.

De concrete pedagogische invulling

Een anti-pestprotocol zorgt er niet voor dat pesten niet zal gebeuren of dat pesten zal ophouden. Er moet actief gewerkt worden met het protocol. Het is belangrijk dat pestgedrag wordt gesignaleerd en dat er actie wordt ondernomen op dit ongewenste gedrag. Het moet duidelijk zijn voor alle betrokkenen dat pesten niet wordt getolereerd.
Ook moet duidelijk zijn voor leerlingen waar ze terecht kunnen als ze worden gepest. Dat ze terecht kunnen bij de mentor, bij de vertrouwenspersoon of leerkracht naar eigen keuze. Deze leerkracht of vertrouwenspersoon koppelt het probleem vervolgens terug naar de mentor en ondersteuningscoördinator en brengt de gepeste leerling hiervan op de hoogte. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De mentor biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, heeft een ernstig gesprek met de pester en zijn ouders (evt. samen met ondersteuningscoördinator of de mentor van de pester) en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Hulp aan het gepeste kind
De begeleiding van het gepeste leerling is van groot belang. In eerste instantie is de mentor hiervoor de aangewezen persoon, maar het kan ook de vertrouwenspersoon zijn. Dat hangt af van de wens van de leerling. Een gesprek na het incident is van belang maar ook het is ook van belang erop terug te komen en te bepalen of er sprake is van een positieve dan wel negatieve verandering is. Eventueel kan gevraagd worden om ervaringen door de leerling te laten opschrijven. Verder hebben wij de Veerkrachttraining voor leerlingen die willen werken aan hun weerbaarheid.

Hulp aan de pester
De pester krijgt ook hulp. Een gesprek met de mentor waarin wordt aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op de school. Er wordt een afspraak gemaakt voor een vervolggesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.
Als dit niet helpt, voert de mentor samen met de teamleider of ondersteuningscoördinator een gesprek om erachter te komen wat de oorzaak van het pestgedrag is. Daarnaast wordt geprobeerd de pester gevoelig te maken voor hetgeen hij of zij aanricht bij de gepeste leerling. Er wordt een leerling- of klassenbespreking gehouden.
Als het pestgedrag blijft voortduren, roept de school de hulp in van het ondersteuningsteam.

Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers
Door het pesten bespreekbaar te maken in de klas en medeleerlingen aan te spreken op hun verantwoordelijkheid, krijg je de groep meelopers in beweging. Maak duidelijk aan leerlingen wat ze kunnen doen om pesten te laten ophouden en bij wie ze terecht kunnen. Bespreek dit ook op ouderavonden.

Hulp aan de ouders
Voor de ouders van de gepeste leerling is het van belang dat de school het pestgedrag serieus neemt. Met de ouders van de gepeste leerling zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind.
De ouders van de pesters moeten op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.

De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij van hun kind vernemen dat er een kind gepest wordt. Ook voor ouders moet een klimaat geschapen worden waarin het duidelijk is dat de school open staat voor dit soort meldingen.
Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

De belangrijkste omgangsregels:

1. Je beoordeelt andere leerlingen niet op hun uiterlijk;
2. Je sluit een leerling niet buiten van activiteiten;
3. Je komt niet zonder toestemming aan de spullen van een ander;
4. Je scheldt medeleerlingen niet uit;
5. Je lacht een medeleerling niet uit en je roddelt niet;
6. Je bedreigt elkaar niet en je gebruikt geen fysiek geweld;
7. Je respecteert de ander;
8. Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen;
9. Als je zelf ruzie hebt: praat het eerst uit. Lukt dat niet, dan meld je dat bij je klassenleerkracht;
10. Als je ziet dat een kind wordt gepest, dan vertel je dat aan de klassenleerkracht. Dat is dan geen klikken.

Bijlage 1: Contract

Naam leerling:

Ingangsdatum:

Einde contract:

Regels waaraan de leerling zich moet houden:

1. ……
2. ……
3. ……

Daarnaast zijn er de volgende aandachtspunten:

1. ……
2. ……
3. ……

Handtekening:

Leerling	Ouders	Namens de school

Het kan zijn dat aan het eind van het contract het contract wordt verlengd of dat er andere regels worden opgesteld.

Bijlage 2: WERKDOCUMENT voor medewerkers van de school

Aanpak van de ruzies en pestgedrag.

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

1. Leerlingen proberen er eerst samen uit te komen.

2. Als een van de leerlingen er niet uitkomt heeft hij het recht/de plicht dit te melden bij de mentor of een vertrouwenspersoon, dit geldt ook voor de bemiddelaar.

3. De mentor of de vertrouwenspersoon brengt partijen bij elkaar om zaken op te helderen en probeert samen met de leerlingen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties)

4. Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de mentor duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Consequenties.
Als de mentor het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten, dan stelt de leerkracht het probleem in algemene zin aan de orde in de klas, om zo toegang te krijgen tot het probleem van de klas. De leerkracht ziet dat er wordt gepest of krijgt melding van pesten, dan gaat stap 1 t/m 4 in werking.

Heeft dit geen resultaat dan neemt de leerkracht duidelijk stelling en bedenkt een gepaste maatregel. Dat kan zijn: nablijven, niet meedoen met pauzes, een schriftelijke opdracht over pesten.

Begeleiding van de gepeste
1. Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
2. Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
3. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.(Bij huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.);
4. Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen;
5. De gepeste leerling in laten zien waarom een medeleerling pest;
6. Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil;
7. Sterke kanten van de leerling benadrukken;
8. Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt;
9. Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
10. De gepeste leerling niet “over” beschermen. Hiermee plaats je de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen;
11. Vraag de leerling om een digitaal pestbericht te printen.

Begeleiding van de pester
1. Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten, de baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen;
2. Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
3. Excuses aan laten bieden;
4. Berichten op sociale media laten verwijderen;

5. In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
6. Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als de leerling wel pest – belonen (schouderklopje) als leerling zich aan de regels houdt;
7. De leerling leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenkenhouding’ of een andere manier van gedrag aanleren;
8. Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pesten?;
9. Inschakelen ondersteuningsgroep.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:
1. Een problematische thuissituatie;
2. Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
3. Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
4. Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
5. Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan ouders
Ouders van gepeste kinderen:
1. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
2. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
3. Pesten op school kunt u het beste direct met de mentor bespreken;
4. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen;
5. Laat uw kind een digitaal pestbericht printen;
6. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
7. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:
1 Neem het probleem van uw kind serieus;
2 Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
3 Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
4 Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
5 Vraag uw kind vervelende berichten op sociale media te verwijderen;
6 Besteed extra aandacht aan uw kind;
7 Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
8 Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
9 Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:
1. Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
2. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
3. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
4. Geef zelf het goede voorbeeld;
5. Leer uw kind voor anderen op te komen;
6. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.